

Stockholm den 18 oktober 2019

Ku2019/01318/CSM

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet av utredningen Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället SOU 2019:35

Ideell kulturallians välkomnar betänkandet och ställer sig övergripande positiva till dess förslag. Ett förtydligt demokrativillkor kan på ett bättre sätt än tidigare säkerställa att statliga medel går till organisationer som respekterar medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter samt demokratiska värderingar.

Ideell kulturallians håller med om att ett demokrativillkor bör vara tydligt utformat gällande de krav som ställs, både för den som ansöker och den som delar ut bidrag. Det är inte enbart det offentliga som ska kunna ställa krav på att mottagaren står bakom självklara demokrativillkor som allas lika värde. Civilsamhället måste också ha rätt att verka utifrån givna demokrativillkor, exempelvis bör organisationerna kunna neka uthyrning om en hyrestagare är icke-demokratisk och inte står bakom principen om allas lika värde. Ideella föreningar har sin föreningsrätt som inte får kränkas och stat och kommun har att aktivt stödja denna rätt. Enligt Regeringsformen 1 kap 2 § skall den offentliga makten utövas med respekt för alla människors lika värde. Dessa två delar av lagen innebär såväl ett starkt skydd för föreningars suveränitet samt rätt att verka för allas lika värde. Det innebär att samlingslokalshållande organisationer måste ha rätt att säga nej till förhyrningar till aktörer som inte ställer upp på de grundläggande principerna om mänskliga rättigheter. Det offentliga ska då inte kunna "straffa" de ideella föreningarna med indraget stöd.

Ideell kulturallians är kritiska till utredningens förslag om att olika former av samarbets-, paraply- eller riksorganisationer ska hållas ansvariga för de organisationer de samarbetar med i någon form. Detta skulle begränsa civilsamhällets möjligheter till samverkan – att driva gemensamma frågor och skapa opinion – och på så vis hämma civilsamhällets möjligheter till fortsatt innovation och demokratisk utveckling. Paraplyorganisationerna inom kultursektorn har på senare år i hög grad bidragit till att kvalitetssäkra samråd och

processer i kultursamverkansmodellen. Detta fungerar på grund av att organisationerna i olika samarbeten kan bidra med sin unika förmåga och kompetens, men viljan till att ingå nya samarbeten och ha modet att genomföra gemensamma satsningar kan försvagas om det för med sig en risk att förlora sin finansiering.

Gunnar Ardelius

Verksamhetschef
Ideell kulturallians

Calle Nathanson

Ordförande
Ideell kulturallians